

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 31. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

Társadalmi finomság.

A finomult életmód jelességeit méltányolni, gyakorlását és tapasztalását pedig nagy esztetikai élvezetnek kell vallanunk. Nagy sajnálattal látjuk és panaszkodunk miatta, hogy nálunk uton-utfélen vétenek ellene.

Megesik rajtunk, hogy valakinek irunk s az illető nem felel; hogy valaki előtt kalapot emelünk s az illető hanyagul bólint fejével; hogy valakinek kezünket nyújtjuk s az illető két ujjával érinti. És ha az illető ezzel szándékosan meg akart volna sérteni, hagyján; akkor ellenséges indulattal állunk szemben, melyre alkalmas módon felelünk. De az istenadtának eszébe sem jutott, hogy megsértsen: egyszerűen nem ismeri a finom formák értékét, nem érzi kedvességüket.

A „finomság“ alkalmas jelszó a külső társadalmi érintkezés szabályának formulázására. E szabály lényege abban van, hogy társadalmi érintkezésben ne mutassuk magunkat egyebeknek, mint a társadalom egyenlő rangú és jogu tagjainak. Ur és szolga, főlebbvaló és alárendelt nem egy társadalomnak tagjai. A midőn és a meddig valakivel társadalmilag érintkezünk, egyenlőnek kell tekintenünk. Ez persze csak látszat, de szép látszat s az igazi társadalmi, vagy szalonéletnek szükséges feltétele. Mihelyt valaki a társadalomban címét, rangját, tudását, származását vagy bármiféle specialitását fitogtatja, hangsúlyozza, kifelé fordítja, akkor megszűnik a szabad, fesztelen érintkezés, akkor nem azt kívánják tőlünk, hogy mi magunktól adjunk, a mennyit adhatunk, hanem csak azt, hogy a másikat csodáljuk, hogy alárendeltnek érezzük magunkat. Az ilyen urat legjobb lenne büroijába, tanszékebe, — vagy palotájába küldeni oda, a hol az ő specialitását jobban tudják becsülni, mint az egyenlők társaságában.

Ha csupa finom ember élne a világon, akkor a finomságra, mint külön szabályra, — nem volna szükség. A finom életmód arra is alkalmas, hogy a nem finomak ellen védekezzünk. A goromba ember kezéből a finomság kicsavarja a támadás fegyverét. A finomság erős sánccz, mely nem ereszt ki közelünkbe a durvát, a ki meghökken a sánccz előtt. De a goromba ember ellen könnyebb védekezni, mint a nagyon is barátságosak ellen. Vette-e észre valaki, hogy sehol a világon nem tegeződik annyi ember, mint minálunk? Nem tudom, miből lehet ezt az áradást kimagyarázni? Értem, ha a gyermekek tegeződnek, vagy azok, kiknek testületi érzését a benső barátság külső jele megerősíti. De hogy a legfutólagosabb érintkezésnek az legyen a következménye, hogy egy sereg emberrel tegeződnöm kell, azt nem értem. Igaz, hogy a tegeződéssel való visszaélés nagyon megesőkentette szimbolikus jelenségét, de azért mégis furcsa marad, hogy akárhányszor nem tudjuk te-tu pajtásunkat névénél szólítani s halálos kint szenvedünk el, ha be kell őt mutatnunk s neve nem jut eszünkbe. Nagy dolog a férfiak barátsága, de éppen azért nem jó devalválni e barátság egyik szép és hagyományos formuláját. Elvégre az emberi szív sem káptalan, hogy annyi jó barát férjen el a stálja meg kényelmes helyét. Milyen jó ezzel szemben a finomság! Van benne valami, a mi egy kissé távol tartja tőlünk a nagyon is barátságosokat.

Mindebből meggyőződhetik bárki, hogy a társadalmi finomság hasznát és értékét kellően méltányolom. De már most kérdelem: Mindig és mindenütt csak finomak legyünk? Ez a bölcsesség végszava és főczélja?

A mikor hazatérhet otthonomba, feleségemmel csak „finom“ legyek és ne gyöngéd férj, „szerető“ férj? Ott is védekezzen valami ellen? Hiszen tudom,

hogy vannak udvarias férfiak, de ezek emlékezetembe hozzák az együgyű parasztasszonyt, a ki panaszkodott, hogy férje nem szereti, mert már régen nem verte meg. Jaj annak az asszonynak, a kinek a férje nagyon is finom! Vagy ha egy szegény embertárs keres fel és segítségemet kéri, csak udvarias legyek vele szemben, kísérem ki az ajtóig, tartsam szép szóval s ne tegyek érdekében semmit?

Vagy ha íróasztalom mellett ülök, hogy a társadalmat tevékenységre ösztönözsem s elébe tárjam a hazafias missziók fővonásait, akkor keressem az oly finom formákat, hogy az emberek a sok cziczomából az igazság arc vonásait meg sem látják?

Azt hiszem, a társadalmi finomságnak megvannak a maga határai. Igazi hazája a társadalmi érintkezés, az emberekkel való bánás, ama külső viszonyok birodalma, melyekben embertársainkkal vagyunk. De az egész élet nem társadalmi érintkezés, az egész élet külső viszony, van lelkünk, van szívünk is, melynek megvannak a maga jogai, a maga szükségletei, melyet ne senyveszsen el egészen a finom élet bágyadt, holdvilági fényével.

Csak egy a baj. Nem vagyunk finomak ott, a hol azoknak kellene lennünk s nagyon is azok, a hol nem volna szabad. A külső érintkezésben vagy nagyon nyeresek vagy nagyon barátságosak vagyunk, az egyik szélsőségből a másikba esünk, ok nélkül sértegetünk és ölelkezünk. Ha pedig a csalfa látszatnak engedünk s a kínálkozó barátságot komolyan vesszük, keserűen csalódunk. A mikor pedig a tekinteteket félre kellene tennünk s belsőnk feltárnunk, gyáváknak érezzük magunkat s elfojtjuk a hangos szót ajkainkon.

Az igazi társadalmi finomság az erkölcsiség iskolája. A szép látszat szeretetére tanít bennünket, hogy azután

megszeressük magát az a valóságot is, melynek látszatát megkedveltük. A finom életmódhoz tartozik, hogy az emberekkel, mint velünk egyenlőkkel bánjunk, hogy jóakaratot mutassunk irántuk, hogy sajátosságaikat tiszteljük. A ki ezt az életmódot igazán elsajátította, ezzel hódol az egyenlőség, az ember-szeretet eszméinek, hódol külsőleg, de talán belsejébe is fogadja őket. Így válik a finom ember nemes emberrel. De ha a finomság formákká merevedik, ha kiszáritja lelkünket, lehűti hevünket, ha mindent külsőséggé változtat, akkor ne kívánják meg, hogy ezt a finomságot is nagyon becsüljük.

Országos gazdakongresszus.

Mig a május hóban tartandó gazdakongresszusra az előkészületek folynak, az alatt a sajtó része élénk hajszát űz ellene. Alig született meg a csecsemő, a kegyetlen szívű Herodesnek halál ítélete már is bölcsőjük felett fenyeget.

Megtámadták először azt, hogy a kongresszus egybehívásának eszméje a gazdaközönség közös óhajából született volna, holott a kongresszus egybehívására 400 független magyar gazda egyetemes felhívása adta meg az impulzust. Megtámadták hogy a szervezésével megbizottak erre illetékesek volnának, pedig a szervezésben részt vevők javarészenek neve a közügyek terén hosszú éveken át való fáradságos munkálkodást jelent. Kicsinyelték mérveit, lenézték jelentőségét, mielőtt az ismert lett volna. S végre mindazokat, kiknek rendezésében szerep jutott, egy szűkkörű érdekközület bünrészesének gyanújával illetik, a mely a kongresszus czime alatt személyi érdekeket vagy politikai czélzatokat akar elérni.

Honnan ennyi csunya gyanakodás, ennyi gyűlölet, ennyi szenvedély egy kongresszus ellen, mely egyszerűen alkalmat kíván nyújtani a magyar gazdáknak arra, hogy válságos helyzetükben a javulásra vezető módokat tanácskozzanak?

Abban az országban, melyben én eleven koromban élhetetlen valék, az volt a szokás, hogy az öngyilkosoknak külön temetőjük volt. Ide kerültem én is. Itt is a legrosszabb helyet kaptam. Miért? . . .

Éjfélkor érzem, hogy megzavarják nyugalmamat. Számadást kellett adnom, hogy micsoda multam volt, hogy méltó vagyok-e a társasághoz, mely erőszakkal tört be a halál országába.

Az elnök, egy öreg ur volt, s azért lett elnök, mert igen zseniális módon rázta le az élet terheit. Vegyész létére nytroglycerinnel levegőbe röpitette magát, úgy hogy darabonként kellett összeszedni. A saját sarkövére ült, s úgy fogadott. Körülötte csoportosultak kollegám.

— Ki voltál?

— Csavargó.

— Miért jöttél ide?

— Nem tudtam megélni.

— Gyáva! Hogyan haltál meg?

— Fölakasztottam magamat.

— Izléstelen! Pusztulj!

Hátraküldtek egészen, s a félhomályban a saját sirdombomra ültem. Körülöttem álldogált egy pár szomorú alak.

— Kik vagytok?

— Félig öngyilkosok.

— Hogy hogy?

— Gyilkosság áldozatai vagyunk, de a tettest nem tudta kideríteni az emberi igazságszolgáltatás, s hogy az ügyet lerázza a nyakáról, mint öngyilkosokat temettek el.

— Miért álltok itt hátul?

TÁRCSA.

Az öngyilkos.

— Rajz. —

Minden ember követ el bolondságot életében. Én azt a bolondságot követtem el, hogy fölakasztottam magamat. De az akasztás előtt ezt az öngyilkosságot nagyon okos dolognak tartottam. Másképp nem is követtem volna el. Mert sokkal nagyobb filozóf vagyok, sem hogy készakarva bolondot tegyek.

Mint filozóf sokat tünődtem a halálról, s arról, hogy a halál után miféle lét vár az emberre. E közben az élet, mely nagy dolgot kíván az embertől s a tünődöt elgázolja, torokmra tette kését. Kegyetlen egy hóhér az élet. Torquemada leleményessége, mely kifogyhatatlan volt a kínzó eszközök kitalálásában, szegényes együgyűséggé törpül mellette. Engem is meglökött, tépett, zuzott s végre nagy ellenfelének: a halálnak karjaiba kergetett. Oh bolond élet, minek dolgozol te a más hasznára és a magad szegénységére? Ugy is kaczag rajtad a halál, mely birodalmába ülteti legszebb virágaidat s drágább teszi az ő birodalmát az élet zajos országainál, hát ha még te is segítségére vagy úgy kéz alatt?

No meglehet, hogy engem azért korbácsolt az élet, mert se diszére, se hasznára nem váltam soha, s rólam szívesen lemondott a halál javára. Csavargó voltam, bele születtem ebbe a mesterségbe, magasabba

nem tudtam vinni. Rongyos, elzüllött alak voltam; már a templomhoz sem eresztettek a rendes engedélyvel bíró koldusok, mert attól féltek, hogy konkurrencziát akarok nekik csinálni. Pedig én csak a templomba akartam menni, hogy szép beszédet haljak a tulvilágról, a hová már nagyon vágyakoztam. Bejártam a nagy világvárost elejétől végig, éjjel és nappal: de senkit sem találtam, aki engem meg ne vetett volna. Még csavargó kartársaim is lenéztek, egyik azért, mert öregebb volt, mint én, — a másik, mert talán egy lyukkal több volt a rongyos kabátján, mint nekem.

Le kellett mondanom a reményről, hogy magamnál alábbvaló emberre akadok. Mit keresek itt? El az egyenlőség országába, hol én is annyit érek, mint bárki más, még ha selyempárnák közt halt is meg.

De ebbe az ismeretlen országba vezető ut, meg kell vallanom, kissé borzalmas volt. Sokáig haboztam, hogy melyik utat választam? Egyszer egy lóvonatu kocsit elé vettem magamat, de véletlenül ügyes kocsisra bukkantam, az hirtelen megállította a lovait, s engem nyakon csíptek. Persze a lóvasúti társulat rettentő dühös volt rám, hogy mertem veszélyeztetni az — ő jó hírnevét. Ha elgázolnak, akkor megint a társulat lesz a lapokban meghurczolta.

Az én életem persze szóba se jött. Két napra becsuktak, aztán megint szabadon eresztettek. Ekkor elhatároztam, hogy óvatosan fogom az öngyilkosságot elkövetni, s igyekszem meghalni anélkül, hogy másnak az érdekeibe ütközném.

Volt egy jó erős kötelem. Kimentem az erdőbe, kol a város népe sétálni szokott. De este mentem ki s felmáztam egy jó sűrű fára.

— Nem takarodol innen? — kiáltott rám egy erős hang a tetőről. — Ez már az én fám, mit háborgatsz? Már éppen el akartam aludni. Nézz meg az ember.

S a fán fészkelő jó madár lerugdosott onnan!

Nincs szerencsém! Mit küld az élet ilyen ostoba akadályokat az utamba?

Hisz én nem ragaszkodom ehhez s találok én különbet is annál. Találtam is . . .

Azt hiszem, hogy meghaltam. De sok bosszúságot kellett addig is kiállanom, a mig testem a földszínen volt. Ide-oda dobáltak, fölbontoltak, s fiatal emberek tanultak rajtam.

Aztán koporsóba tettek, de még akkor is bajom volt. Egy napszámos család nem akarta engedni, hogy engem az ő halottjuk előtt vigyenek ki. Nekem nem volt senkim, nem védelmezhetett senki, s így utolsónak maradtam, akit a halottas kápolnától elvittek.

A kocsis káromkodott, mert így mi nagyon megkéstünk, s már sötét volt, mikor a temetőbe kiértünk. Ez volt a bucsuzató, melylyel engem a temetőbe kísértek. Ez volt legelső kocikázásom is. Nem rossz mulatság lehet — elevenen.

Micsoda sirba fektettek! A temető árka mellé jutoitam, nedves, sáros helyre, rám dobáltak a rögöket, kis fakeresztet tűztek a fejemhez, s azzal ott hagytak.

Mi indokolja a haragos tiltakozását azoknak, kik a kongresszus célzatainak visszás festésével és sötét jóslatokkal a gazdaközöniséget onnan, mint bünténytől visszatartani ohajtják?

Hiszen a kongresszust nem az az 5 vagy 10 férfi teszi ki, kik azt rendezik s a kik a hazafiságról s erkölcsiségről apró óriásoktól leczkéket kapnak, hanem áll a kongresszus száz és száz tagjából a társadalomnak, ezeknek mindegyike külön eszmét, külön meggyőződést és külön döntési jogot hozhat oda magával.

Ha tehát a kongresszus rendezőinek törekvése ellenében a közérdekek védelmet követelnének s e törekvések ellensúlyozására az a 700 magyar gazda, a ki eddig tagja a kongresszusnak, nem elegendő: akkor a gazdák érdekeinek megvédésére nem a legegyszerűbb mód volna-e az, hogy meleg szíveiket s a velük együtt érzőket hoznák oda azok is, kik eddig csak hírlapi cikkekben ragyogtatták fokosaikat? Hisz Magyarországon nem 700 gazda van, hanem ugyan ennyi millió!

A munka tere nyitva áll mindenki részére, a tanácskozás joga előlegezett mindenkinék, a gazda helyzete mostoha: ide is, oda is férfiak kellene. Hol vannak hát ők a jobbakk s mért nem lépnek elő? Ha komoly baj van, a dobverés meg a harangozás nem sokat segít. A dolognak másik vége nem olyan zajos, de sokkal nehezebb: vegye ezt kezébe, a ki hű öre a közjónak, az ut nyitva van. Megtehetik, hisz a közvélemény nevében beszélnek s az a közvélemény, a mely nekik erre a jogot megadta, saját jogait is veszedelemben látván, csak nem fogja nézni érdekei hűtlen kezelését tétlen türelemmel? Ha pedig azt az igazi vérből való gazdaközöniséget, melynek ők a letéteményesei, csak a papiroson tudják bemutatni, van-e ennél csunjabb játék a mit valamikor arc pirulás nélkül ízték? Nem könnyű-e kitalálni azt, hogy csak a konvencionális harangozási düh dolgozik náluk?

A rossz idő akkor támadt, mikor a kormány a kongresszuson való részvételét megtagadta. Ez a mozzanat az, melyre a támadások azóta egyfelől kedveskedéssel, más felől úgy mutatnak reá, mint a mi a kongresszust előre is minden jelentőségétől megfosztotta. Pedig hát mit jelent ez a tény? pusztá udvariatságot, sőt merészen kifejezett ellenszenvet, nem egyes szemé-

lyek, hanem a magyar gazdák szabad törekvéseit képviselő elemek ellenében, mert hisz a visszautasítás idejében a kormány még nem tudhatta, hogy 500 vagy 5000 tagja lesz-e a kongresszusnak? eltűnő kis számú ellenzék, vagy az egész ország lesz-e ott képviselve? S azok, kik a kormánynak e lépését emlegetik és simogatják, aligha oly kedves szolgálatot teljesítenek vele szemben, mint gondolják. Mert ha nem volt hiba maga e lépés, hibává vált az által, hogy messzemenő, merev konzekvenciák építésére adott alapot s a kongresszus ellen a könnyen hívőkkel szemben ártóan alkalmazható fegyvert szolgáltatott. Hogy e fegyvernek tul vitt használatában a kormány, uszály hordozóival osztozkodni nem kíván, mutatja az, hogy a földmívelési kormány a vásártügyek vajudó kérdésében, a kongresszus véleményét e hó 22-ről kelt leiratában egyenesen kikérte. Megemlítjük ezt, mint csillapító szert a szolgálai készségből fakadó elkéserecettségre s azon hazafias aggodalom ellen, mely a kongresszus semmibe veszéséből indul ki. De zárjuk ki azokat a kétséges támpontokat, melyekre akár a kormány magatartása, akár a mindig kéznél levő látnokok jóslatai a kongresszus megítélhetősére szolgálhatnak. Két ut minden józan elme előtt meg van világítva.

Egyik, a nehezebb, a kongresszus tanácskozási termeihez vezet, hol mindenkinék, ki szíven viseli a magyar gazda sorsát, alkalma van jó meggyőződéseit latba vetve, csakugyan hasznos szolgálatot teljesíteni.

A másik a nyilvánosság teréhez visz, a hel mindenkinék joga van arra, hogy közönséges feltevéseken s gyanukon tapodva, szellemi erejének torna játékával tetszelegjen. Ebben gyönyörködni könnyebb, mert hisz az álpróféták felháborodása hangulatos s nem többre, mint kényelmes vesztegésre int.

Válasszon a magyar gazda, hol keressen jó barátokat, hol keresse jobb sorsát.

Mind a két ut nyitva van!

Budapest, 1895. május 3-án.

— Május elseje. — Munkás ünnep. — Munkás tüntetés. — Az országgyűlés. — Interpellációk. — Gróf Zichy Jenő elutazása a magyarok őshazája felé. — Deficit.

Mintha nem is január elsején kezdődnek az új esztendő. A május, a boldog szerelem hónapjának első napját a szociáldemokrácia valóságos újév napjává tette. Ezzel a nappal nyitják meg a munkásélet egész Európában s nemzetközi ünnep gyanánt

ütött fejüek: rábizták szépen a dolgot a komondorra, a kinek aztán, tudvalevő dolog, nem lehetett bizni másra, mint a farkára.

Igy történt aztán, hogy mikor a jobbágyok beadták a dézsmát a gabonából s az asztagokat elnyomtatták, a szemnek fele mindég benmaradt a szalmában.

Roppant nagy kazalok álltak a gróf szériuin ilyen szalmából. Ebből a szalmából — hiszen csak szalma! — kéregettek aztán a szegény jobbágyok egy kis fűteni, egy kis aljazni valót.

— Adok, fiaim szívesen. Csak vigyetek a mennyi kell és amikor kell.

Vitte, huzta aztán boldog-boldogtalan.

Pedig otthon is volt a jobbágyoknak szalmájok elég. Csak hogy a Csáky szalmáját még újra ki lehetett nyomtatni s még mindig adott egy jó feltermést. — Milyen szerencse ez a szegény embernek!

Mikor a gróf rájött a turpisságra: nem boszankodott, sőt markába nevetett.

— A bolondok, azt hiszik, hogy engem tettek lóvá, pedig magukat. Mert kétszer dolgoznak azért a hitvány szemért. Ha egy szer nyomtatták volna ki becsületesen: akkor is nekik adtam volna felét, mert nem tudnék mit csinálni annyi gabonával. Hová tenném? Magtárimat leégette a fehérvári basa. Ujakat már csak azért sem építettek, mert megint leégetné. De ha le nem égetné sem érdemes. Összes természetem ára nem lenne elegendő a magtárakra. Drágább lenne a nyereg, mint a ló.

Ezért örült a gróf, hogy rászédte jobbágyait. A szegény jobbágyok is örültek, hogy ott áll szabadjára a Csáky szalmája...

Ez a története a Csáky szalmájának.

De hát a Csáky mentéjének? Az még mulatságosabb.

A dolog úgy történt, hogy Csáky László uram ő nagysága házasodni akart. Nem volt már valami ifjú legényke. De nem tehetett róla, hogy mindég haladt, maradt. Régen akart ő, de nem lehetett. Ugy a negyven

mindenütt megünnepelik. A fővárosban ezen a napon mindenütt szünetelt a munka s a munkások ezrei kint a ligetben és erdőkben vidám zeneszó mellett várták a nagy napot. Még a hírszomszagos világ is kénytelen volt böjtölni. A kiadók sem reggelt, sem esteli lapot nem adtak ki. Szóval általános volt a munkaszünet.

A rendőrség egész éjjel és egész nap talpon volt, mert a múlt években ezen a napon egész Európában nagy zavargások voltak, melyek igen sok helyen véres összefütközéseknek voltak okozói. A szociáldemokrácia szálai ma már oly messze elágazók, hogy nincs egy város Európában, a hol e tannak hirdetői ne lennének. A rendőrségnek nálunk azonban nem akadt nagyobb dolga, dacára annak, hogy szokás szerint provokálni akarták a mulatozó népet. E napon a főváros már a kora hajnali órákban igen mozgalmas képet mutatott. Egész nagy emberáradat vonult ki a ligetbe, mely a lefolyt héten gyönyörűen kizöldült, mindenfelé vidám muzsika, dalszó hangzott. Benn a városban vagy tíz helyen munkás gyűlés volt, a melyeken a szociáldemokrácia jogosultságát fejtették. Délután a munkások nagy felvonulást akartak rendezni a zuglóba, melyet azonban a rendőrség tekintettel arra, hogy nyolczvanezer munkás egy tömegben az akadálytalan közlekedést veszélyeztetné, megakadályozott, de még így is jókora csoportokban vonultak fel zuglóba, hol folyt a mulatság késő estig.

Ujpesten nem folyt le az ünnep egészen zavartalanul. Nagy tömeg munkás akart a rákospalotai erdőbe menni, hol gyűlés lett volna tartandó. A rendőrség, minthogy a gyűlés engedélyezve nem volt, a menetet betiltotta, minek következtében a szétszórni nem akaró munkások és rendőrök között harc keletkezett, melyben mindkét részről több kisebb nagyobb febbevés, se' esülés történt. A leszálló este azonban már esendben s részint dutyiban találta a háborgó elemeket és a rendőrség boldogan pihent olesó babérain.

A honatyák is pihenni akartak drága pénzen vásárolt mandátumaikkal, de még az ülések mindig tartanak s így júniusig valahogy csak ki kell huzni. A héten érdemleges ülés jóformán nem is volt. Mindössze a miniszterek adtak egy csomó interpellációra választ, melyeket a többség minden boncolgatás nélkül úgy a mint az adatott, tudomásul vett. A főrendek is tartottak egy rövid ülést, melyen a képviselőház által le tárgyalt több apróbb törvényjavaslatot minden vita nélkül elfogadtak. A képviselőházban különösen nagy konsternációt idézett elő a miniszterelnöknek Terényi képviselő interpellációjára adott azon válasza, melyben kijelentette, hogy Agliardi, a múlt héten itt időzött pápai nunciusz külügyi kérdéseinkre nézve tullepte azon határt, mely őt, mint egy külhatalom képviselőjét megilleti

felé ballagott már. Fialat gróf és báró kiaszonyok már nem igen kacsingattak rá, gondolván, hogy ez egy megátalkodott agglégény, akivel nem érdemes szót váltani.

Pedig — köztünk legyen mondva, — akármelyik is szívesen beült volna akár a Léva i, akár a t a t a i várkastélyba.

Gyönyörű két vár volt ez!

A Lévai egy magas szikla tetején. Két mértföldről már látszott a vár, oldalain a tornyos bástyákkal.

— Milyen szép volna onnan az ablakból, vagy erkélyről az alant elterülő városkára letekinteni, vagy a kies Garamvölgyet nézegetni, a hol csak a fehér falucskák, azok a ringó zöld vetések messze, messze, mind a Csáky Lászlói.

Hát még a tatai vár! Egy nagy virágos kert közepette, nagy lombos fákkal beárnyalva. A fákon rigók füttyörésznek, fülemilék énekelnek, a nagy tavon battyuk uszkálnak, a bástyaárkokban özikék játszanak.

— Milyen gyönyörűség volna ott a tavon csónakázni holdvilágos éjszakán, hallgatva a fülemile dalát. Az a sok madár ott a várkertben s tul azon, ott a nagy hegyekben, mind Csákynek énekel, ennek a komisz agglégénynek, ki mindezekben nem gyönyörködik. Inkább szereti azokat a rettenetes ágasbogas agancsu szarvasokat s a szörnyű agyaru vaddisznókat, mik csordaszám tanyáznak a Vértes rengetegekben.

Mondom, hogy látván-látta, hogy bizony bizony kifogy az időből. Egyszer hát csak elhatározta, hogy tovább immár nem halogatja a házasságot. Ha török, ha szakad, meglesz ez esztendőnek Szent Mihály havában. Az a gyönyörű két szép vár a hozzátartozó uradalmakkal együtt, mit akkortájban nem mércsikéltek ölelkel, hanem az, mondták, hogy dominium, azaz: a várhoz tartozó falvak félvármegye: mindez jobb, ha a tulajdon véreből való vére száll, mint idegenre.

De meg az a leány sem volt ám utolsó, ki hűségesen várakozott utánna.

s a kormány ezen nézetének a szentszéknel is kifejezést adott. A bécsi lapok ezért ma már tele vannak formérvényekkel a miniszterelnök ellen, kinek választát a többség helyesléssel vette tudomásul.

Április utolsó napján utazott el gróf Zichy Jenő, hogy felkeresse a magyarok őshazáját. Az egész főváros rokonszenve kísérete őt mindenütt. Kiséretében több jeles tudós van, mint Vosinszky Mór, a híres szegszárdi apát és régész, dr. Szádeczky Lajos, Bálint Gábor, kitűnő nyelvészünk. Az elutazásnál számos kiváló férfi s a messze utra indulók jó ismerősei voltak jelen. Az utasokat vivő vonat pont hétkor robogott ki a pályaudvarból. Gróf Zichy Jenő utazásáról a lapok utján küld hazza tudósítást, melyet már ma feszült kíváncsisággal vár talán egész Magyarország.

Egyébként pedig politizálunk, keressük a hibát másban, mint rendszeren. A lapokban a deficit réme kísért, miért az ellenzéki oldalról a kormány ellen erős támadást intéztek. Több millióval csökkent a bevétel az előirányzatnál, melyet bizony a kormány is deficitnek nevez. A deficit természetesen kölcsönből fedeztetik.

De hiszen adnak még a mi szakállunkra. Irják a baloldali lapok és pedig a tollszár vastagabb végével.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Kaszinói estély.** A Lévai kaszinó tegnap este tartotta a szezonban záró journalé előkelő közönség jelenlétében. Az érdekes program mindvégig lebilincselte a hallgatóság figyelmét és méltán, mert ez estély csak igazolta abbéli feltevéseinket, hogy a társadalmi élet fejlesztésének leg-hathatósabb tényezői a kaszinó által rendezett estélyek. A mindvégig vidám hangulatú estélyről lapunk jövő számában referálunk.

— **Uj vasuti állomás** van tervben a csata-lévai vasutvonalon és pedig Léva és Alsóvár között a nagyodi, illetve a nagy-szecei határnál. A Garamon innen fekvő községek folyton panaszkodtak, hogy vasutjuk van s a lévai vásárookra mégis gyalog kell járniok, mert megállóhely csak Alsó-Váradon, a Garam másik partján van, s míg Nagy és Kis-Szece, Nagyod, Nagy és Kis-Töre lakosai odamennek, addig könnyű szerrel Léva is elgyalogolhatnak. E célból a m. kir. kereskedelmi miniszteriumhoz egy kérvényt intéztek, hogy Léva és Alsóvár között legalább egy megállóhely létesítsen. A kérvényt a napokban egy küldöttség nyújtotta át a miniszternek, ki azt igen kegyesen fogadta s megígérte, hogy kívánságukat teljesíteni fogja. Így nemsokára már kiabálni fogják a kalauzok: Nagyoda vagy Nagy-Szece egy perc. — Megett?

Csak hogy a házasság nagyon nehéz dolog volt akkoriban, két oknál fogva.

Először: mert ha a leány s menyecske szemrevélt, tetszetes volt: a török urak el-kapták a szegény ember orra elől. Nem kérdezték: adod-e, nem-e? jösz-e babám? hanem vitték erővel. Fölkapták a nyeregbe. Egynemelyik sirt, sirt, sikoltozott, de a legtöbbsze, — azt mondják, — meg se munkant, már a nagy ijedségtől-e, vagy más oknál fogva: nem tudni. Csak az bizonyos, hogy vissza egy se szökött.

A hoppon maradt szegény ember aztán megfenyegette öklével a turbános törököt, természetesen mikor az már jó távol vágatott az asszonyval:

— Hej kutyafejű, én tartottam ki a lakodalmat, mégis te viszed el az asszonyt. Verjen meg az isten vele!

Már hogyné volna ez boszuság és keserűség a szegény embernek!

De hát az urak? Hja, az urak! Azok várakban laknak, a bástyákról ágyuk táton-ganak, megtöltve lánczos golyókkal. Van ám a töröknek annyi esze, hogy nem megy neki az ilyen bizonyos veszedelemnek, olyan drága áron nem kíván asszonyt, mikor ingyen is kap a szegény embereknél, valogathat a falusi szép leányok s menyecskék közt.

Csáky uram önagysága e tekintetben hát bátorsággal házasodhatott, mert feleségét akár a Lévai, akár a tatai várba vigye, a török egyik helyről sem rabolhatja el. Hanem itt a második ok, a miért tulajdonképp meg nem házasodhatott mindedig az ideig, t. i. nem vala neki tisztes és lakodalmi köntöse.

Igaz ugyan, hogy Csákynek a leszenyeci vára mind ősi plenodiumokkal volt tele: aranyhüvelyes, drága gyöngyös markolatu kardok, ékes drágaságok, párducz kaczagányok, nyuszt és coboly prémes menték galambtojás nagyságu korbunkulus gombokkal, arany-paszomántos dolmányok, zekék s isten tudja: mi mindenféle becsesnél-becsesebb öltözetek. Huszonnégy társzekér tán két hétig sem

— **A lévai pénzügyigazgatóság hivatalos órái** folyó évi május 1-től új beosztást nyertek, a mennyiben a tisztviselők hivatalos ideje délelőtt 8 órától egyfolytában délután 2 óráig tart. A felek részére a hivatalos órák 8—12 ig vannak megállapítva. Az új beosztás teljesen a fővárosi mintára történt s talán úgy a felek, mint a hivatalnokok előnyére.

— **A lévai honvéd laktanya** ügyében a honvédség részéről Kranitz János tábornok és Rubaszcsuk József százados a napokban városunkban időztek, s a városi közgyűlés által kiküldött bizottsággal tárgyaltak. A honvédség már kész tervvel állott elő, mely szerint a laktanya átálaki tandó, ha a város a honvédeket megtartani akarja. Különösen érdekes része a tervnek, mely a kaszárnyaépületnek négyszögben egy emeletre való kiépítését czélozza. A tábornok ur megnyugtatta a bizottságot, hogy a honvédelmi miniszter a város szándékait méltányolja s a honvédség, ha megfelelően lesz elhelyezhető, továbbra is itt marad. A laktanya építés minderesetre a közgyűlés dolga leendő, mert ez a városnak legkevesebb 30—40 ezer forinttal való megterhelhetőségével fog járn.

— **Kertmegnyitás.** Városunk oly szegény a nyári mulató helyekben, hogy valószínűleg örömmel kell üdvözölnünk a Nyitrai kertnek ma történő megnyitását. Ez a kert el van látva a közönség kényelmére szolgáló minden kellekkel; szép, nagy terme igen alkalmas a nyári mulatások megtartására, az árnyas fák alatt terített asztalok és hűsítőik várják a városi fullasztó, poros melegből kimenekülő közönséget. Két kütünö tekepálya kínálkozik a bakonbíró kedvelőinek szórakozásul, s a mellett időnként Sándor zenéje fogja gyönyörködtetni a vendégeket. S ha a pinczéje és konyhája is jeleskedni fog, akkor a Nyitrai-kert felvirágzását biztosan megővendőlhetjük.

— **Eljegyzés.** Mezey Károly pénzügyi titkár, társadalmunk egyik közkedveltségű tagja, eljegyezte Nyitrai Margit kisasszonyt, Nyitrai László, selmeczbányai földbirtokos kedves leányát.

— **A színházi műsor,** mint általában panaszkodnak, nem elégti ki intelligens közönségünk igényeit; különösen az egymásután következő számos Sanyaró Vendel féle darabok miatt nagy az apprehenzió. S a repertoár csakugyan keskeny. Bohózat és bohózat, üres mókázás és semmi egyéb. Közönségünk, mely hozzá van szokva a legválogatottabb s izléssel összeállított heti műsorhoz, méltán elvárhatja, hogy ne csupán a karzat számára tartsanak nevetető produkciókat. Méltányolni tudjuk a társulat sokoldalúságát, elismerjük a tagok tehetségét s a mint felismertük bennük a jó színészeket, már csak a kölcsönös szimpatia indokából igényelhetünk annyit, hogy intelligens közönségünk műérzékét a társulat se

birná elhordani. Talán ott az ősi menték s zekék között kedvére valót. De oda még a madár sem repülhet erről a tájról, mert azt a török bírja. S ha repülhetne is, aligha láthatna egyebet, mint a ledenyeczi vár romjait. Vagy ha nem rom is az, de bizonyos, hogy a tömérdek kincsből nem hagytak ott a törökök egy sületlen gombértéket sem. Aztán meg valamirevaló ur — a milyen p. o. Csáky — mégis csak újat csináltat, legalább a lakodalomra.

Hát csináltatni kell!

Az ár, ha olyan könnyű dolog volna! Ha volna miből és hol. Mindenféle hitvány materiából magyar ur nem csináltat. A hozzávaló drága szöveteket, sujtásokat, béleket, a bársonyt, a selymet, az asztrakán, coboly, nyuszt s párducz bőröket úgy hozatják Konstantinápolyból, nem rőf, hanem végszám, társzekereken, hajókon, hogy mindenkinek legyen otthon kész raktára szövetekből. Az aztán nem eladó senkinek. Abból csinál az udvari szabó, mikor kell, a családtagoknak.

Mert szabót is tart, minden valamirevaló ur az udvarában. Az aztán nem varr másnak, csak az urának. Szabója pedig ez idő szerint csak az erdélyi fejedelemnek van. Bécsi szabó meg nem tudja: mi fán terem a mente, zeke, dolmány? Az csak a krispinhez ért, meg a bugyogóhoz.

Csáky uramnak pedig se szabója, se materiája, sőt pénze sincs.

Nehéz dolog is volt akkoriban pénzhez jutni. A föld termelt ugyan bőven, de mi haszna, mikor nem lehet eladni a termést még potomáron sem. Tizenöt krajczár egy mérő buza, 12 kr egy akó bor. Csáky, vagy más ur, összes uradalmának terméséből sem volna képes ötszáz forintot pénzeln. (Már pedig annyi kell a Konstantinápolyból hozandó materiákra.)

(Folyt. köv.)

tegye oly elriasztóan kemény próbára. (Be-küldetett.)

— **Különös betegség.** A lévai állomáson az esteli vonat egyik kupéjában egy fiatal, 25 év körülülvő nőt találtak, kit felbresztteni semmikép sem lehetett. A különös beteget a lévai közkórházba szállították, a hol ez idő szerint még mindig alszik. A megejtett vizsgálat szerint a nő valószínűleg Simcsik Karolin nevet visel és Nyitra-megye egerszegi illetőségű s e betegségben már régóta szenved, időnkint 10—12 napig alszik, azután ismét egészséges.

— **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Janikovszky Demeter és Angyal Béla körmőczbányai főreáliskolai tanárokat a VIII. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

— **Névváltoztatás.** Popellár Ambrus, városunk szülötte, a székesfehérvári kir. javító-intézet gondnoka, vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „B a r s i”-ra változtatta át.

— **Halálos ütés.** Zilai András lévai napszamos április 19-én anyósával Varga Péterné szül. Balázs Erzsébettel, ki tőle leányát rossz bánásmódja miatt hazavitte, midőn feleségéért anyósa házához ment, szóváltásba elegyedett, s midőn anyósa öt házból kifelé tuskolta, egy dézsával fejbe ütötte. Az öreg asszony az ütés következtében folyton betegeskedett s rövid nyolcz nap múlva április 27-én bele is halt. A tettes ellen, a ki különben makacsul tagad, az elhalt leányának feljelentésére megindították a bünvádi eljárást. A szerencsétlen öregasszonyt nagy részvéttel temették el.

— **A polgári házasság életbeléptetése.** Tudvalevőleg maga a törvény a polgári házasság életbeléptetésének utolsó határidejéül folyó évi december 18-át jeleli meg. A felhivatalos lapok szerint a kormány az életbeléptést nem is fogja halogatni, miután erre különben is új törvény felhatalmázása volna szükséges. Miután az anyakönyvi kerületek beosztása már most megtörténi, arra törekszik, hogy ezt lehetőleg gyorsan a polgári házasságkötés életbeléptetése követhesse; már most megteszik a szükséges intézkedéseket, mert, mint értesülünk, az életbeléptetés már november 1-én bekövetkezik. A házassulandók, ezen a napon tehát már az új törvény szerint kötik meg a házasságot.

— **Májusban ne házasodjunk.** „Májusban házasodni annyit jelent, mint meghalni”, — mondja egy cseh közmondás. S csodálatos, hogy ez a babona a legműveltebb nemzeteknél is el van terjedve, de azért Marseilleban a múlt év május havában is volt 94 esküvő. Csak hogy a párok legnagyobb része épen a babonára való tekintetből már április utolsó napján „leházasodott”. Már Ovidius is óva intette a házassulandókat e hónapról. Plutarch is visszatartotta a fiatal szerelmeseket a májustól. Tassoni olasz költő megírta, hogy azok a nemesek és urak, a kik májusban esküdtek, nemsokára meghaltak. — Hogy miért van ez a babona, azt senki sem tudja megmagyarázni. — Talán azért, mert a május, az április és június — a szerelem és a házasság hónapjai — közé esik! Vagy talán onnan származik e babona, mert a természet ekkor éled fel újra, de a fagy éjjelenként megöli az újjászületett vegetációt. Mindenesetre furcsa dolog, hogy a szép május sok ember előtt olyan pénteki hirben áll.

— **Gazda-tánczestély.** A nyitrai megyei gazdák által április 27-én a Szarvas szállodában rendezett gazdatánczestély teljesen méltó volt elődei jó hírnevéhez. A hangulat mindvégig nagyon kedélyes volt s a táncz reggeli 6^{1/2} óráig tartott. A négyeseket 12 pár tánczolta. Jelenvoltak asszonyok: Deák Jánosné, Freund Gyuláné, Kostály Miklósné, Jankovics Józsefné, Latkóczy Imréné, özv. Skvór Krisztina, Szandtner Ernőné és Szulyovszky Gusztávné. Leányok: Freund An-talka, Jankovics Margit, Juhász Márta, Latkóczy Etus, Mitterdorfer Irén és Margit, Pintér Rózsika (Esztergom), Szandtner Mathild és Miczi (Románfal), Peschina Irma és Skvór Irén. A mulatság tisztá jövedelme, mely a nyitrai megyei gazdasági egyesület löversenyalapjához csatoltatik 35 frt. Felül-fizettek: Guóth Zoltán 3 frtot, Prónay Sándor 2 frtot, Kovács Ödön 1 frtot.

— **Országos tűzoltó szaktanfolyam.** A budapesti önkéntes tűzoltó-testület az idei nyáron a fővárosban országos tűzoltó szaktanfolyamot rendez, amelyen a tűzoltásban teljesen kiképezik a vidékről jelentkező tűzoltókat és parancsnokokat. A testület fel-terjesztést intézett a belügyminiszteriumhoz, hogy erre a szaktanfolyamra közzelvetlenül hívja fel a hatóságok figyelmét.

— **Léván április hónap meghaltak.** Kovács Imre, élt 74 évet, Czirik Józsefné, született Zsenger Mária, élt 73 évet, Krammer Ferencné, született Demeter Borbála, élt 36 évet, Zeman János, élt 5 évet és 9 hónapot, Horváth Gizella, élt 14 évet és 3 hónapot, Virág János, élt 60 évet, Kupf Ferencné, született Janos Anna, élt 35 évet, Szlusni János, élt 23 évet és 9 hónapot, Jarábek Julianna, élt 2 évet és 6 hónapot, Mihálka Julianna, élt 4 évet, özv. Nagy Pálné, született Krempánszki Rozália, élt 66 évet, Balog Julianna, élt 2 hónapot, Dohány Sándor, élt 2 évet, Nagy Károly, élt 75 évet, Kis Lajos, élt 7 évet, Varga Péterné, született Balázs Erzsébet, élt 60 évet, Mészáros Tekla, élt 7 évet, Valter

Károly, élt 56 évet, Hrástyel Zsófia, élt 2 évet és 4 hónapot.

— **Rövid hírek.** — **Új főispán.** Zólyomvármegye főispánjává a király Kiss Pál országgyűlési képviselőt nevezte ki. — **Budai egyetem.** Budán a polgárság mozgalmat indított, hogy a pesti kir. magyar tudományegyetem a budai oldalra helyeztesse át, azonban a pesti oldali lakók eile mozgalmat indítottak a terv ellen, melyből aligha lesz valami. — **A nyitrai mandátumot,** melyet a harmincznap fenntartásával a képviselőházban igazoltak, a kisebbségben maradt Zichy párti választók, mint hírlík, kérvénnyel fogják megtámadni. — **Nagy gátszakadás.** Franciaországban Bouzey mellett a nagy viztartó medence gátja a napokban átszakadt és a berohant víztömeg pár óra alatt több községet elborított, úgy hogy több száz emberélet is áldozatul esett. A lakosok között leirhatatlan a nyomor.

Színészet.

Április hó 27-én, szombaton került színre az eléggé ismeretes „Pepita” operette. A fővárosban annak idejében nagy sikereket aratott kellemes zenéjével és sok ügyes dalával; különösen a „Dejszen várhat, elvárhat...” couplet-nak voltak végtelen mulattató variációi. Ami társulatunk itt nem annyira a zenével és dalokkal, mint játékaival arathatott sikert. Szigethy Lujza (Pepita) mint mindig, úgy most is elemében volt és elég kellemesen dalolt. Völgyi Ilonka (Beatrix) kellemes hangja van, de még ilyen kis vidéki színpadra is gyenge. Komlósi Ilon királynői szerepében nem volt eléggé komoly és föllépése sem volt királynői. Balogh Árpád igazgató (Don Gáspár) igen jól beletalálta magát komikus szerepébe, a mi sokoldalú alakítóképessegre vall. Dalolt két helyi vonatkozású versszakot a „Dejszen várhat...” refrainnel, melyek frenetikus tapost idéztek elő. Ujrátatták, de muzsája nem akart tovább megnyilatkozni.

Vasárnap, április 28-án két előadás volt. Délután Follinusnak nálunk is jól ismert népszínművét a „Nánit” adták. Ketségtelen, hogy színészeink teljes igyekezettel játszanak s a darabok szépségeit külsőleg is kifejezésre juttatni iparkodnak. S ez nagy részben sikerült is nekik. Deréki (Kreuzer) igazán derekasan megállta helyét. Völgyi Ilonka (Náni) kedves kis glogováci sváb-leány volt s szerepének különösen drámai részét megkapón tolmácsolta. Sárköziné (özvegy Molnárné) játékában legjobban méltathatjuk a természetességet. Komlósi Ilonka (Rózs) naiv szerepét rutinnal játszotta. Balogh Árpád (Sándor) a svihák jogászt ecsetre méltó hűséggel karikaturázta. Batory (Józi) nehéz szerepét dicséretre méltó igyekezettel oldotta meg. A többi szereplők is elég jók voltak.

Este Szigligeti klasszikus színműve a „Csikós” került színre, melyet szép számú közönség nézett végig. Az előadás, bár kissé vontatott, de összefüggő volt. Szereplők közül különösen kitűnt Deréki Antal (Márton), ki igazán megérdemli a jó színész nevet. Szigethy Lujza (Rózs) dalaival s könnyed, természetes játékával általában elismerést vívott ki. Rokonszeves alakítást produkált Palágyi (Astolf), ki elég otthonos a színpadon. Balog Árpád (Andris) szintén a legjobb egyike volt, valamint Balogh igazgató is (Bence), bár a legkomolyabb jelenetekben mosolygott. Völgyi (Kis Bálint) méltó volt a többiekhez, alakítása sikerült. Németh (Szárnyai) és Sárközyné (Karvasiné) flegmával, de jól játszottak. Kissé ríktó színekkel festett a három részegasszony, de a karzat el volt ragadtatva.

Hétfőn, április 29-án a „Falu rossza” került színre, melynek alakjait a boldogult Tóth Ede lévai gyökerekről metszette. Völgyi (Feledi) jól játszik, de szerepének drámai részénél nem bír elég erővel az érzelmeket kifejezésre juttatni, a mihez hangja gyöngye is. Palágyi (Lajos) és Völgyi Ilonka (Bátki Teresi) eltalálták szerepük hangját. Komlósi Ilonka (Boriska), nehéz szerepét mindvégig kedvesen és megatónan játszotta, idővel egyike lesz a legjobb drámai színésznőknék. Balogh Árpád (Göndör Sándor), játékaról az elismerés hangján szólhatunk, nemkülönben Szigethy Lujzáról is (Finum Rózs), kiből csakugyan felismertük a kaczer menyecske hű mását. Deréki Antal (Gonosz Pista), mint mindig ma is ügyesen forgott a színpadon. Gömöri (Kónya) a részeg kántort meglepően markirozta. Az előadás egyike volt a legjobbaknak.

Kedden, április 30-án Sardou vigjátékát a „szókimondó asszonyságot” láttuk másodsor, az első előadáshoz hasonló sikerrel. Különösen meg kell emlékeznünk Balogh igazgató (Napoleon) és Szigethy Lujza (Katrin) értelmes és intelligens játékáról.

Szerdán, május 1-én egy angol bohózatot láttunk: „Charlie néneje.” Tartalmilag kevés figyelmet érdemel, nevetni lehetett rajta unig, amit Németh (Lord Frank Barberley) iparkodott is előidézni.

Csütörtökön egy fővárosi életképet adtak: „Goldstein Számi,” szerzője Kövessy Albert. Erdekes faja kezd most felünni a színpadi hatásra számított daraboknak. A legolcsóbb és leghálásabb komikum nyilatkozik meg benne, ismerős alakok, az egész világ céltáblájává kitett gyarlóságok töltik

be, amiken jó ízűn szoktunk nevetni, mert a komikum szorosan hozzájuk tartozik, és közvetlen benyomást tesznek ránk, ép úgy, mint a személyeskedés. Ezen darabban — mely ezek közé tartozik, — a főváros összes gyarlósága, majdnem szeméje szerepel, amely chaosból utóvégre is — kissé erőszakosan — erény és boldogság virággá ki. Eseménye nincs, több kép tűnik fel a néző előtt, melyek laza összefüggésben vannak egymással, de érdekesek, dacára annak, hogy a szépek legvégső határára mozognak. A személyek jellemében sok lélektani hiba van, így a „Számi”, meg a sentimentális lakatos erősen vannak idealizálva. A darabnak megvan azon érdeme, hogy a személyek mind eredeti sajátságokkal vannak felruházva, nem tuczat-emberek. Érdekes pl. az erőszakos völegény jelölt, aki tüskön-bokron keresztül tör, dulakodik a leendő apósával, elborolja botját, esernyőjét, míg végre is megkapja a leányt. Ezen vitézt kitűnően képviselte Palágyi. Igen hálás szerep volt Némethé is, (G. Számi) aki igen ügyesen játszott és nagy tetszés közt dalolta el kupléit. Szintegy Gólya Frigyes, (Balogh ig.) Tavasz Aladár (Deréki) igen népszerű alakok, jól is voltak képviselve. A „Schrum” (jelszó, vagy divatszó) eszméje nem eredeti, reminescencia Herczeg Ferencz egyik tárczájából. Szigethy Lujza (Virág Toncsi) kedvetlenül játszott, Komlósi Ilonka jól beletalálta magát szerepébe, de csak addig, míg komolylyá nem válik, a pathoszig nem tud felemelkedni.

Pénteken, május 3-án ismét Kövessy Albert egyik bohózata, a „Sanyaró Vendel” került színre. A darab üres, erőszakosan üsszétákol s minden érdek nélkül mozgó figurák által telve. Pompás alak volt Deréki (Sanyaró Vendel) képen és szóban hű fotográfiája a Borsszem Jankó diurnistájának. Németh (Kecskési) szintén jól játszott. Báthoryban (Huber) ezuttal elmondhatjuk, hogy felfedeztük a jó színészt, ki sehol sem túoz, játéka distingválta és hangja kellemesen csengő. Jó volt Balogh Árpád (Ferencz) és Pálffy (Csengeri) is. Völgyi Ilonka (Zelmira) ép neki való szerepet talált s ügyesen forgott a színpadon, Komlósi Ilonka, Sárközyné, Palóczy Lujza szintén a jobbak közül való volt. A sugót azonban kérjük, ne erőltesse annyira magát.

Tegnap szombaton a nebánsvirágot adták, melyet jövő számunkban méltatunk.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

I.

A lévai takarékszövetkezet tekintetes igazgatósága kegyes volt a lévai izr. betegsegélyező egyletnek 10 frtot adományozni, midőn ezen összeget nyugtázom, nem mulasztatom el egyletünk nevében hálás köszönetemet kifejezni.

Pollak Vilmos,
egyr. elnök.

II.

Pulper Emil felperes Vörös Bertalan alperes elleni peres ügyében behajtott követelésének 1 frt 20 krnyi részét a Stefánia árvaház részére felajánlván ez összegnek Medveczky Ottó Léva város első tanácsnoka, mint községi bíró által való lefizetését köszönettel igazolom.

Léva, 1895 évi május hó 2-án.

László Imre,
egyleti pénztáros.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenkint sima, csikos, koczkázott mintázottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és minázattal s. a. t. **postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G (os k udvariszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájczba czimzett levelekre 10 kras, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.**

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázánként 6 frt 50 kr, 6 frt. 60 Két szerez 5 frt 50 kr. 5 frt 60 kr. — Rozs 5 frt 60 kr. 5 frt 70 kr. Arpa 6 frt 50 kr. 6 frt 70 kr. — Kukoricza 7 frt — kr 7 frt 50 kr. Bab 8 frt 50 kr. 9 frt — kr. Zab 6 frt 50 kr 7 frt — kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr Köles 4 frt — kr. 5 frt — kr.

KIS HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társaságunk ad, ki levélbeli megkeresésére postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

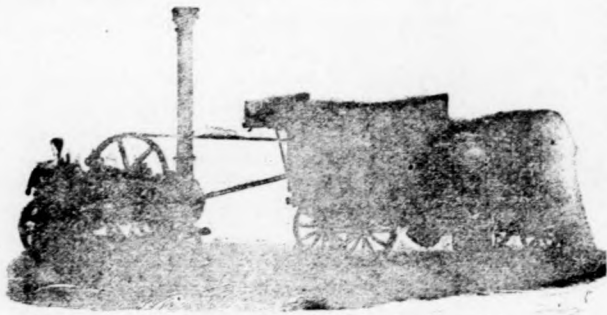
Kiadó lakás

A Teleky-(Fogadó)-utczában két szobából, konyha s mellékhelyiségből álló udvari lakás kiadó. Hol? Mondja e lap kiadóhivatala.

Egy fiatal, nős, vizsgázott **gépész** ki a katonaságnál patkoló kovács volt és a gazdasági gépek kezelését érti, a cséplési idényre, — esetleg állandó — alkalmazást keres. — Megkereséseket e lap kiadóhivatala közvetíti.

Néhai dr. Brach Ferencz úr hagyatékában maradt némely tárgyak, egy fűdeles kocsi, egy göröcső, két látszó, különböző képek, könyvek (ezek között Schlosser világtörténete, Meyer Lexicon) stb. szabadkézből eladatnak. Megtekinthetők bármikor fentnevezett dr. Brach Ferencz úr volt lakásán. CSEKEY VILMOS, ügyvéd.

MÜLLER ADOLF, gazdasági gépgyár és vasöntőde BUDAPEST, Lipót-körut 34., a nyugoti pályaudvar átellenében.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 lóerejű szögcséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8 lóerejű sines gőzcséplőkészleteket hosszú számarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és állítható, választóhengerrel. Járgány cséplőkészletek, gabnatisztító rosták, amerikai szénagyűjtők, Hungaria és Patria

vetőgépek, ekék, amerikai arató- és kaszáló-gépek, valamint minden gazdasági gépet és eszközöket, ugyiszintén

Főülmulhatlan 40% tüzelő-anyagot megtakarító

Compound gőzmozgonyokat

jutányos arak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Vidéki ügynőkök kerestetnek.

Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Zacherlin

Bámulatos hatásu! Megöl — mint semmi más

szert — mindenféle férget s azért az egész világon, mint a maga nemébe egyetlen szert ismerik és keresik. — Imertető jele: 1. A lepecselt üveg; 3. Ezen név „Zacherlin“

Raktár. Léván: Kern Testvérek, Medveczky Sándor gyógyszerész, Czírok János, Preisach Samu utóda, Frommer S., Cserei Gyula. **Ujbánya:** Cservinka Mór. **Verebély:** Czírok István, Pollák József özv. és fia, Pollák Zsigmond. **Ipolyás:** Dombó Károly, Trautwein Dániel

246/895. szám.

Árverési hirdetmény

Alolított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a lévai kir. járásbíró 1894. évi 2772. sz. végzése következtében Levatic Gusztáv ügyvéd által képviselt Lévai takaré- és hitelintézet javára **Kiss Lajos és neje** ellen 840 frt s jár. erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás utján foglalt és 1465 frira becsült szobai butor, lovak, kocsik s többi álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. bíróság 1922/1895. sz. végzése folytán fenti tökékövetelés s járulékaik erejéig Zelizen leendő eszközzésére **1895. évi május hó 15-ik** napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Léván, 1895. április hó 25.

Tonhaiser. kir. bírósági végreh.

1587. sz. Verebélyi jár. is főszolgabírójától

Felhívás pályázatra.

A községi körorvosi állás Bars-Baracsán üresedésbe jött. Az állás évi javadalmazása 100 frt utiátalányon kívül orvostudoroknak 600 frt, sebészmestereknek 400 frt. Ezenfelül a körorvos **kézigógytár tartására** jogosult.

Ezen állás betöltésére az 1886. XXII. t.-cz. 82. §-a illetve az 1876. évi XIV. t.-cz. 144. § a alapján pályázatot nyitok.

A törvényes minősítvénynyel bírók kérvényüket **f. évi május 21-ig** hivatalomhoz nyujtsák be.

A választást **f. évi május hó 22-én** Bars-Baracsán a község házánál d. e. 11 órakor fogom megtartani.

Verebélyen 1895. április hó 18.

Dillesz, főszolgabíró.

1895. évi 1596. szám.

Árverési hirdetmény.

A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a garamrévi m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt álló lukaviczai védkerületben a Garam folyótól mintegy 3—4 kilométer távolságban 478 ürm.³ bükk és 4023 ürm.³ tölgy vegyes kész tűzifa az **1895. évi május hó 22-én** délelőtt 11 órakor az erdőhivatal tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Az eladandó bükkhasáb és dorongfa kikiáltási ára ürm.³-renként 80 kr. azaz nyolczvankrajczár, a tölgyfa ürm.³-renként 75 kr. azaz hetvenöt krajczárban állapittatik meg

Az árverés zártajánlatu és szóbeli is. Az árverezni kívánók kötelesek, a kikiáltási árnak 10%-ka gyanánt 350 frt azaz háromszázötven forintot készpénzben bánatpénz gyanánt az árverési bizottság kezéhez letenni és az árverési feltételeket sajátkezüleg aláírni.

Az írásbeli szabályszerűen bélyegzett és bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok, a szóbeli árverés megkezdése előtt adandók be a felajánlott vételár szám és betűkkel kitüntetendő és határozott nyilatkozat teendő azokban, hogy ajánló a feltételeket ismeri

és azoknak feltétlenül magát aláveti. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési illetve szerződési feltételek az alulirt erdőhivatalnál az árverés határnapjáig a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

M. kir. erdőhivatal.

Zsarnóczán 1895. április hó 30-án.

276/895. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíró 1894. évi 3410 számú végzése következtében Nemessányi Miklós ügyvéd által képviselt özv. Szelle Kálmánné mint gyám javára **Nagy Jánosné Szelle Ludovika** ellen 2000 frt s jár. erejéig foganatósított kielég. végrehajtás utján lefoglalt és 986 frtra becsült gabona, gazdasági felszerelés stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbíró 2070/895. számú végzése folytán fenti tökékövetelés s jár. erejéig Szódón leendő eszközzésére **1895. évi május hó 16-ik** napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1882. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Léván, 1895. évi április hó 25.

Tonhaiser kir. bir. végrehajtó.

174/1895. sz.

Barsvármegye főispáni hivatalától.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Barsvármegye törvényhatóságánál megüresedett s 800 frt évi fizetés és 120 frt lakpénzzel javadalmazott levéltárnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy törvényes minősítvényüket, életkorukat, eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi május hó 1-ig mint záros határidőig hozzám nyujtsák be. Aranyos-Maróth, 1895. április 13-án,

garamveszelei Kazy János, es. és kir. kam., főispán.

Előrehaladt idény miatt kapható Frommer A. Hermann utóda

magnagykereskedésében Budapesten, a következő mélyen leszállított árak mellett:

Lóhere legfinom, arankamentes, államilag plombázva 70—74 frt % kgr.
Lucerna legfinom, arankamentes, államilag plombázva 50—56 frt % kgr.

Quedlinburgi répmagvak a termelő ólomzárásával.

Sárga kerek oberndorfi . . . . . 31 frt 100 klgrmonkint
Sárga olajbogyó alakú . . . . . 26 frt 100 klgrmonkint
Óriás vörös mammuth . . . . . 25 frt 100 klgrmonkint

Fűmagvak.

Frommer hires Jockey-Club pázsit vegyülete 48 frt 100 klgrmonkint
Frommer hires kiállítási pázsit vegyülete 48 frt 100 klgrmonkint
Frommer hires Lawngrass pázsit vegyülete 47 frt 100 klgrmonkint
Angolperje, a legnehezebb és legjobb faj 26 frt 100 klgrmonkint
Mohar, köles és tengeri fajok, tarlórépa stb. a legolcsóbb napi árakon.